

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1869

Vita S. Anastasii Auctore Galterio, ex editione Mabillonii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67915)

A ejus timebatur, tumulus ejus muro est circumdatus, et infra ecclesiam redactus.

earumdem
destructio
fere integra
sæculo XVI
exceunte.

38 Num. 1 hujus Commentarii prævii jam secundum Mabillonium diximus, S. Anastasii corpus in pristina diœcesi Rivensi in ecclesia S. Martini Doydensis seu Devotensis servatum fuisse usque ad sæculum decimum sextum: quid deinceps ei acciderit, enarrat idem scriptor, prædicto scilicet sæculo a furentibus Calvinianis hæreticis dissipatum est, præter aliquot ejus particulas in scrinio argenteo inclusas, quæ a fidelibus eorum furori subductæ sunt et in loco tuto repositæ. Has ab aliquot annis invisit illustrissimus antistes Rivensis supra laudatus (*Antonius-Franciscus Berterius qui ab anno 1662 ad annum 1705 episcopatum obtinuit*), suæ auctoritate recognitas et approbatas fidelium venerationi exhiberi permisit. Haud procul ab eo vico visitur fons, Sancti Anastasii vulgo nuncupatus, quo sitim suam vir sanctus aliquando extinxisse memoratur. Frequentatur vero a vicinis populis, quod ejus aquæ haustu febrium ardores sedari dicantur, quod multorum experimento certum esse tradunt. *Typis tradebantur hæc a Benedictinis sodalibus ante annum 1701. At tentasse paulo certiori tempore sacri pignoris dissipatorem assignare operæ pretium est. Imprimis certum est hoc hæreticorum facinus non ante annum 1560 obtigisse. quoniam hoc tantum anno, ut ex Historia Occitanæ (a) colligitur, inchoavere hæretici has Galliarum partes turbare. At quod mihi, aliis instrumentis carenti, verisimillimum est, directæ fuerunt Sancti Anastasii Reliquiæ anno 1574; quod sequentia mihi probant: cum Barones scilicet Rivenses acriter a Catholicorum partibus starent, diu ab eorum dominio abstinuerunt Calviniani; quin etiam in relatione gubernatoris Narbonæ, jussu regis conscripta de gestis Virorum Ecclesiasticorum, Nobilium, etc., diœceson Narbonensis, Tolosanæ, Sam-Papulensis, Vaurenensis, Montalbanensis, Rivensis et Convenensis, post enumerata loca cæterarum diœceson, quæ in ditione hæreticorum sunt, hæc subduntur (b): Rebelles nullo loco in diœcesibus Rivensi et Convenensi potiuntur; verumtamen Mansum Azillis et oppidum Carlam, quæ vicina sunt, occupant, et civitas Mazeria non longe quoque inde distat. Hæc gallice scribebantur Narbonæ die XXIII Januarii anni 1574. At hic annus non transit, quin Calvinianæ cohortes Rivensem diœcesim invasissent: quæ constant ex destructione Monasterii Salanquiarum, seu Abundantiæ-Dei, quod in diœcesi Rivensi, juxta ecclesiam S. Felicis de Salanchis, cum splendore substitit ad annum usque 1574; quo a Calvinistis sus deque everso, moniales in urbem Montequivum se receperunt, donec sæculo sequenti sedem Tolosæ fixere (c). A veritate itaque non videtur absonum S. Anastasii corporis destructionem ad hunc annum revocare. Quid deinceps de reliquis sacri corporis particulis actum sit, enarrare mihi non licet, etiamnum responsum ad nostras litteras expectanti.*

B

C

VITA S. ANASTASII

Auctore Galterio, ex editione Mabillonii.

PROLOGUS.

Cause scriptio-
nis,
a b

Galterius a Petro Devotensis b ecclesiæ subdiacono, et fratri ejus Bernardo, in omnibus

(a) Hist. du Languedoc, t. V. p. 188. — (b) Ibid., t. V. preuv. col. 227. — (c) Cfr. Gall. Christ., t. XIII, col. 142.

prosperitatem, et ad effectum perducere bonam devotionem. Cogitis me, dum impensius instantes rogatis, ut ad ædificationem posterorum tradam memoriæ calamo vitam Beati Anastasii confessoris. Et a me sine difficultate non video posse sufferrî, nec meis viribus competit: ne vita sancti viri culpa ingenii scriptoris potius videatur atteri, quam in majus celebrari. Ne tamen vestræ petitioni videar contraire, cui, etsi parum idoneus, debeo in omnibus obtemperare, quod dissuadet aviditas * ingenii, aggrediar tutus præsidio vestræ jussionis; etenim si quid sum, si quid valeo, Domino imputare debeo. Præterea cum me profitear amicum vestrum, non decet ut omittam, si in aliquo vobis quovis modo obsequii possum; cum ut quidam sapiens ait: Amicitia tantum constet in petendi devotione, et in sedula obsequendi voluntate. Ad hoc accedit devotio pura, quæ cogere potest, etsi absint omnia supradicta, ut ad perficiendum quod petitis audacter insistam. Dum enim curam hanc mihi tanto opere indicitis, posteritatis ædificationi consultis; dum ad laudem et honorem Dei, vitam sancti confessoris ac gloriosissimi Anastasii vultis reserari, ut posteris sit ad exemplum, et ad sanctitatis ejusdem viri testimonium. Rogo ergo, et obnixè supplico, ut si quid incuria parum quæsiero, aut egestate mei ingenii prætermisero, aut rescissione dignum super addidero, ne pigeat lectorem addere quod perspexerit additione dignum, aut rescindere quod transversis calami nota judicaverit corrigendum. Denique excusare me poterit devotio petentium, quæ, ut sæpe jam dixi, compulsi audent quod ingenii diffidentia dissuaserat.

ANNOTATA.

a Quid de illo Galterio sentiendum sit, et de ejus opere, num. 2 et sequentibus Commentarii prævii explicatur.

b Vicus, qui Devotæ dicebatur ineunte sæculo XII, postea dictus est locus S. Martini de las Devotas, ut ex num. 37 Commentarii prævii colligere est. Gallice nunc dicitur Saint-Martin-Doydes, et fere septentrionem versus Appamiarum (Pamiers) jacet.

VITA GLORIOSI ANASTASII.

Sancti patria, monachus in Monte S. Michaelis, vita eremitica, secessus Cluniacum et in Hispaniam, reditus Cluniacum, repetita eremus, et fere pristina diœcesi Rivensi.

Gloriosissimus Anastasius Confessor Dei, Venetias oriundus, secundum dignitatem hujus mundi genere clarus enituit patre et matre non infimis ortus; qui ab ipsis cunabulis baptismatis unda regeneratus, a primævo studiis litteralibus a parentibus traditus est; in quibus ita curam adhibuit, ut tam græcis, quam latinis litteris omnibus ad unguem videretur imbutus. Fuit igitur clarus ingenio, doctus eloquio, ornatus moribus, amabilis omnibus, ut felices dicerentur, qui talem filium genuissent. Sed quia vir Dei sapientiam hujus mundi stultitiam apud Deum esse

S. Anastasius liber-
liter et pie
educatus,

in